

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

49. An Clerici dici possint, & sint re vera vassalli Principis? Et an Principes
laici possint priuilegia personis Ecclesiasticis conceſsa auferre? Ex p. 5. tr.
1. res. 98.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

in cap. lator, & cap. causam que. el. 2. qui filij sint legit. quod aliqui extendunt etiam, quando questio versatur circa factum, quia ex facto ius oritur, vt patet ex l. si ex plagis. §. in cliuo capitolino. ff. ad leg. Aquilium. & sic non potest dari questio facti, quin non sit iuris, cum vna ab alia separari non possit: unde ratione connexitatis, etiam questio facti agitanda videtur coram Ecclesiastico, argumento cap. quanto, de iudiciis, vt in casu simili notauit Bartolus in l. solent, num. 13. de alim. & cibarij. legarij. Vide Doctores quos refert Meneses in l. 1. C. de iur. & fact. ignorancia, num. 57. Romanus in l. Titia, num. 5. ff. solut. matrim. & Fulgosius consil. 133.

5. Nota etiam quod post hanc scripta inneni nostram sententiam docere Io. Dionysium Portocarrero in allegat. pro iurisdic. S. Officij, num. 97. vbi sic ait. Postremò in profundo malorum deuentum est, [publicarum vn Edicto en que teniendo las censuras por nulas, y llamandolas assi, mandaron a todas las personas Ecclesiasticas a quien tocava su publicacion, y que no las guarden ni publiquen y poniendolo ellos en execucion no se quisieron tener por excomulgados. Este hecho ha sido calificado por los calificadores del Consejo declarandolo por iniurioso, y escandaloso, y sospechoso, y que sapit errorem, y deesse recoger el Edicto como tal, porque los Ministros Reales procedieron de hecho sin jurisdiccion, pues siendo la materia de censuras meramente Ecclesiastica no pudieron conoger de su valor personas seculares, y siendo los Inuezes seculares inferiores de los Ecclesiasticos no pueden conoger del valor, de lo qua ellos hazen.] Ita Portocarrero, qui latè ex sacris Canonibus & rationibus hanc sententiam probat vnde de illa non est dubitandum, vt superius dictum est.

6. Ex his obiter aduerte esse reprobendam sententiam Corseti tract. de potest. Reg. part. 4. num. 8. Senatus Pedemont. decis. 30. num. 15. & aliorum, assentientium posse Principem laicum interdicere, seu inhibere Episcopis & eorum Vicariis ne quemquam excommunicent, nisi prius excommunicationis causa ostendatur. Sed hæc opinio est contra Concil. Trident. sess. 25. cap. 3. ex quo etiam reprobatur Conarr. pract. quest. cap. 35. num. 4. Sed de hac questione supra factis dictum est.

quoad regimen, cap. bene quidam, dist. 96. ergo quoad cetera manent vassalli, & hanc sententiam prater Valascum tenet etiam Rodriguez in suum. 10. 4. cap. 168. num. 1. & Sousa vbi inf. 2.

2. Verum his non obstantibus negatiuam sententiam docet Marthæ de iurisd. p. 4. cent. 2. cas. 188. vbi sic ait. Ecclesiastici nullo modo dici possunt vassalli Regis, nam si nihil recognoscant temporalium à Rege, licet sint ciues sicut laici, tamen à potestate Principum secularium sunt exempti cap. si Imperat. dist. 96. cap. nimis, & ibi Abbas de iureiurand. Ergo vt tales non possunt dici vassalli Regis. Si verò recognoscunt feuda, nec possunt dici vassalli, indecorum enim esset si Summus Pontifex, vel Imperator recognoscerent feuda ab alio Principe; vt illius vassalli dicerentur; sic de ceteris Ecclesiasticis, quia quatenus Deo factati, sunt Principibus secularibus superiores, ac patres & magistri laicorum censentur, atque quibuscumque laicis præstant; vt patet ex c. qui dubiter, dist. 96. cap. solita, de maior. & obed. & cap. si Imperator, dist. 96. ergo Principibus laicis subiecti esse non debent, e. cum inferior, de maior. & obed. Hucusque Marthæ, qui alias pro hac sententia adducit rationes. Et si aliquis opinionem eius sequeretur posset dicere multum ad praxim conducere; Nam Doctores quarunt; an Principes laici possint priuilegia personis Ecclesiasticis concessa auferre? & negatiuè respondent communiter, quia priuilegium concessum non subditis, (vt ego probaui in p. 4. tract. 1. ref. 82. & docet Baldellus tom. 1. lib. 5. dist. 35. n. 17.) non potest amplius reuocari.

3. Sed ad hoc respondet Sousa in Bulla Cens. c. 16. dist. 84. n. 9. quod licet Ecclesiastici non sint subditi secularibus Principibus quoad iurisdictionem, sunt tamen eorum vassalli, quod sufficit, vt priuilegium eis concessum reuocari possit, si iusta causa adsit. Sic ille. Verum fallitur per alias rationes, quas ego alibi adduxi, quibus aliquis posset addere auctoritatem Martæ assentientis, vt visum est, Ecclesiasticos non esse vassallos Principis secularis.

4. In RESOL. XIX. pag. 22. in fin. resol. vbi. Ecclesiasticos non esse vassallos Principis secularis, deletis iis quæ sequuntur, ponantur ista: Sed quidquid sit de hac opinione, nam Salas de empt. dub. 9. num. 3. & alij, asserunt Clericos esse vassallos Regum, ego, vt dixi, ex alijs rationibus sententiam Souzæ reprobendam esse puto.

Quæ hæc est inf. Ref. 196. signanter in §. Igitur, & seq. & in alijs eius not.

Alibi supra in Ref. 4. & in alijs eius not. & in Ref. 24. §. 2.

RESOL. XLIX.

An Clerici dici possint, & sint re vera Vassalli Principis?

Et an Principes laici possint priuilegia personis Ecclesiasticis concessa auferre? Ex part. 5. tract. 1. Resolut. 19.

§. 1. Hanc questionem ad partes copiose pertractat Aluarus Valasc. to. 1. consil. 100. n. 2. vbi affirmatiuam sententiam tenet, quia vassallus est nomen generis comprehendens sub se suas species etiam qualificatas, & sic tam vassallos laicos, quam Clericos; quia licet Clericus vassallus sit vassallus qualificatus, non ideo desinit esse vassallus: sicut nomen Christianus tam comprehendit Christianos laicos, quam Clericos. Deinde Clerici ita ciues sunt, sicut laici, ex l. assumptio. ff. ad municip. & ex l. ciues, C. de incolis, ergo si ciues sunt, erunt & vassalli. Et tandem licet Clerici sint exempti, non tamen reperiuntur in iure exempti, nisi in quatuor casibus. Primò quoad forum, cap. placuit, cap. inoluta 11. quest. 2. Secundò, quoad capturam, ex c. 2. de foro compet. Tertio, quoad tributa, cap. quamquam, de cens. in 6. Quar-

Sup. hoc in his precertis in alia h. & c. ius h. & c. ius

Sup. hoc in quibus re- gionibus inf. in h. & c. 92. §. 2. ad med. rest. idem: & in h. 1. ad med. & c. h. & c. 109. et doctores. §. Quarto. cum in eius penult.

RESOL. L.

An Reges, vt executores Concilij Tridentini possint compellere Clericos, vt illud obseruent?

Et an Reges, vt executores Concilij possint compellere Clericos ad reparationem Ecclesiarum? Ex part. 4. tract. 1. Ref. 75.

§. 1. Affirmatiuam sententiam his diebus quidam Iurisconsultus mordicus sustinebat, & adducebat Bobadillam in Polit. tom. 1. lib. 2. c. 18. num. 194. vbi sic ait. [Quando por los Prelados, d Clericos se haze d' intenta algo contra lo dispuesto por el Concilio Tridentino entonges el supremo Consejo manda librar provision real para la execucion, y obseruancia del, y auerdomo auer practicado esto algunas vezes en espeçial siendo corregidor en la ciudad de Soria contra Don Iuan de Castilla Vicario della, queriendo impedir al Maestro Fray Antonio de Quenedo Prior de san Augustin, que no predicasse el dia de los Reyes en la Yglesia de N. Señora la Mayor sobre que se causara escandalo, si yo no asser-

L 4. stera

INLATI
CROU
O. X. X
E. III
L. 1.